

Nr. 110. Folketingets Forhandlinger. 1713
 1ste. Beh. af Lov. ang. Frihed for Bygningsafg. af mindre Leiligh. i Kbh.

36te Møde. Vedentlig Samling, 1871.
 1714

havn, at der opkræves ikke ubetydelige Afgifter til Kommunen efter den samme Norm, og deraf følger jo ganske ligefrem, at Virkningen af Østergivelsen bliver langt større baade for Bygningerne og for Kommunen i Kjøbenhavn end i Provindsjobstæderne. For at supplere den Bemærkning, jeg før gjorde om Bygningsafgiften i Almindelighed, skal jeg nu tilføie, skjøndt det kommer lidt sent, at vi ogsaa i Kjøbstadkommissionen havde dette Spørgsmaal for, men der var ikke Tale om at ophæve Bygningsafgiften som en Afgift, der var kun Tale om at lade den Indtægt, som den indbringer, istedetfor Staten komme Kommunerne tilgode. (Kjød: Huseierne!) Ja, Huseierne maatte sandelig hellere have ønsket denne Afgift helt ophævet, det havde de været tjent med, men Huseierne i Kommissionen være saa billigt tænkende i Almindelighed, at de sagde: det bør vi slet ikke foreslaa, det vilde være ganske urimeligt, vi foreslaa kun, at selve Afgiften skal opkræves som hidtil, men at den skal komme Kommunens almindelige Kasse, altsaa ogsaa Leieren og enhver anden efter Formue og Leilighed beskattet Mand tilgode. Altsaa denne Bemærkning, rettet mod Huseierne, falder virkelig til Jorden. — Dernæst vil jeg omtale en anden Udvidelse, som jeg kunde ønske givet denne Lov. Der har i den senere Tid paa forskjellige Steder i Kjøbenhavn, men ogsaa i Provindsjerne været nogen Bevægelse i Retning af at skaffe Arbejderne sunde, velindrettede og billige Votiger, navnlig gjennem Foreninger. Man har paa samme Maade som her i Byen tænkt sig opført en Række Bygninger, helst ikke Kaserner, som det ærede Medlem kaldte dem, — skjøndt disse ere billigere og, hvor Grunden er dyr kunne forvares —, men helst saadanne Smaavotiger, hvormed der kunde forbindes en Plan for, at naar Vedkommende havde båret der en vis Tid og båret Leieafgift, saa kunde Husene bagefter gaa over til at blive deres Selvejendomme. Saadanne Foreninger for Arbejderboliger ere efter min Formening en overordentlig nyttig Sag, naar den kan fremmes.

Den fører til, at den stadige, dygtige Arbejder selv fra smaa Kaaer kan arbejde sig næsten ganske umærkeligt frem igjennem sin Leieafgift til at blive Selveier, og jeg tør sige, at der i Arbejderklassen, saavidt jeg kender den, ikke er Noget, som i den Grad pterer eller ægger Arbejderen til at blive sparsommelig og søge at holde sine Villkaar paa en nogenlunde god Fod igjennem Flid og Orden som dette stadig at omgaaes med den Tanke efterhaanden at kunne tjene sig frem til at komme til at eie sit eget Hus. Jeg mener derfor, at saadanne Foreninger ere i høieste Grad nyttige, og jeg vilde ønske, at der i denne Lov bliver givet en mere almindelig Bemyndigelse for Finansministeren til selv udover de Grændser, der her er Tale om, at fritage de Votiger, som paa denne Maade blive byggede, for Bygningsafgift, en Bemyndigelse, der, for at bruge en Sammenligning, skulde have en lignende Karakter som den, der haves til at tilstaa en eller anden nyttig Institution Stempelfrihed. Jeg skal ikke udmale dette videre, idet jeg haaber, at det maasse med andre Medlemmers Hjælp skal lykkes mig at finde en Form til at stille et Endringsforslag til en Paragraph, som giver Regjeringen Bemyndigelse til paa denne Maade at gaa lidt ud over Loven, naar det maatte antages, at det Formaal, der tilstræftes, ikke var Ogenlytte fra Entreprenørernes Side, men ivertimod var et Skridt, der tilsigtede at gjøre de mindre Bemidlede Kaaer og Levemaade i det Hele taget gunstigere. Derimod maa jeg oprigtigt sige tilstaa, at jeg vilde anse det for vanskeligt at finde en Form, hvorefter man vilde kunne indskrænke denne Fritagelse til kun at gjælde for saadanne Votiger, „der ansaas for tjenlige“. Spørgsmaalet om, hvorvidt en Votig anses for tjenlig, er jo i alt Væsentligt et Sundhedskommissionsspørgsmaal, om jeg saa maa sige, og udover hvad fornuftige hygieiniske Bestemmelser kunne give, tror jeg vanskeligt, man vil kunne faa ind i nogen Lovgivning med Hensyn til Votigers Tjenlighed. Man maa kunne sige om en Votig, at det forbydes at bo i